

llarg trajecte» (640a25), «fa un trajecte al voltant dels dos grups» (640a33), «figura *es roïllo*» (640a35), «van a passar per l'esquerra --- volten per darrera --- van a passar per la dreta --- per l'esquerra ---» (642b18ss.), «fan això dues o tres vegades i després el moviment es va accelerar gradualment ---» (643a2-3); a Montuïri, «mentre els cossiers fan la volta, la dama també volta ---» (644b10), «en el 32 fan un giravolt» (645b19), «haurà partit cap al presbiteri» (646b9); totes les figures dels moviments coreogràfics incloses (p. ex. la de la *Cadena d'Alaró*) (643b) mostren veritables i complicades curses.

El llarg article del llibre de J. Rosselló (pp. 155-64) es podria aplicar sencer a la demostració de la mateixa tesi, p. ex. «després de l'ofici, les *corregudes*, dins un camp estèril» (p. 160), «amb els músics, *corrien* y guanyaven el premi» (p. 161), etc.

No cal estendre's més per provar semànticament que *cossier* és un prolongament mossàrab de *CURSA-RIUS*. L'origen mossàrab és el de molts noms dels balls tradicionals mallorquins, ja n'hem vist (s. v. *copeo*) proves fonètiques flagrants en els mots *copeo* i *mateixa*, i per Rosselló (p. 162) veiem que a Alaró la *mateixa* METAXA s'alterna amb els cossiers. -ARIUS dona *-air* en tots els parlars mossàrabs, però a Mallorca es veu que es pronunciava *-air* arabitzat com hem vist en un article anterior, i a propòsit de *contier* he demostrat que *contäir* passà a *contier* traslladant-se la *ï* en catalanitzar el mot. El mateix va passar amb *cossier*.

Com ja nota *AlcM* (pp. 648, 641), hi ha alguna cosa d'aire guerrer en aquesta dansa, com comprova la varietat de la dansa dels Broquers de Manacor, on els dansants van armats amb escuts (*broquers*) i espases (*cetres*). De guerrer i de pagà diria jo, car sota la disfressa d'aquests «dimonis» i d'aquests «sants», em sembla veure una evolució d'una lluita entre deïtats benèfiques i deïtats perverses, com els drugs iranís, i amb divinitats masculines i una de femenina: sospito que no sols hi ha perduració de pre-jaumí sinó també de pre-romà, en tot això, i que ja en cristianitzar-se Mallorca, en els temps visigòtics, l'Església com solia fer-ho, s'ho enginyà per ficar els seus sants en el lloc d'uns nùmens gentils, en aquestes celebracions paganes.¹

¹ Alguns detalls em recorden el bellugueig entremaliat dels *deus* i *drugs* atrafegats i malèfics en l'epos sogdià de Rustam, S. v, exhumat darrerament i estudiat per Benveniste i Braginski (extrets en Oranski, *Vvedenie v Iranskiu Filologiiu*, pp. 202-4).

Cossiet, V. *cossi* *Cossigola* 'cort', V. *porcigola* (PORC) *Cossigolles*, *cassigollejar*, *cossigue(l)les*, *còssigues*, *cossiguetes*, V. *pessigolles* *Còssil*, V. *cossi* *Cossinogues*, V. *pessigolles* *Cossió*, *cossiol*, *cossiola*, V. *cossi* *Cossir*, *cossirar*, *cossire*, V. *considerar* (SIDERAL) *Cossol* 'fonaments', 'terminal', V. *cocó* nota *Cost* 'preu d'una cosa', V. *costar*

COST, nom d'una herba medicinal, pres del ll. *costus*, i aquest, del gr. *κόστος* id. □ 1.ª doc.: S. xiv.

Contra el verí, picades d'aranyes, paparres i escorpins, recomanen a Menorca el *te de còst* i les fregues de lletsó verd, Camps Merc. (*Folkl. Men.* II, 128). DCEC I, 925b.

COSTA, antigament 'costella' i 'esquena', després 'terreny en pendent' o 'ribera de la mar', del ll. *cōsta* 'costella', 'costat del cos', 'part lateral d'altres coses', que en les llengües romàniques va passar a aplicar-se sobretot a les parts laterals i pendents de l'interior muntanyós i del litoral. □ 1.ª doc.: S. x, en el sentit topogràfic, S. XIII en el corporal.

«Déus creà Adam --- e féu Eva, sa muller, d'una *costa* que li trasch», Llull (*Blanq.*, NCl. I, 168.3); exs. de Jaume I, Eiximenis, etc. en *DBal*. D'aquest sentit es passava fàcilment, ampliant-ne una mica l'abast, d'una part a l'esquena o dors, per l'altra a la part alta d'aquest, en la qual es porten els pesos: «que n'exissen tots dins quatre dies ab açò que n porien levar en les *costes* e en les mans», Jaume I (*Cròn.*, Ag., p. 225): «posen-nos un vil cabestre d'ase al cap, e un bast o una albarda de mul a les *costes*», Eiximenis (*Terç*, NCl. VI, 125), d'on la locució adverbial a *costes*. «Abraham tallà lenya e posà-la a *costes* a son fill Isaach», *Gènesi de Scriptura* (trad. Serra, S. xv, 26), i metafòricament «moltes vegades, ab la febre a *costes*, s'armava e feya combatre», Muntaner (§ 274); d'altra banda, per 'girar l'esquena (els combatents)': «pensam de brocar devés ells, e ells giraren les *costes*, e aquí encaçam-los e matam-los grans compaynes de cavall» en un report bèllic de 1304 (Finke, *Acta Ar.* III, 124).

Amb sentit geogràfic o orogràfic és ja molt freqüent en la documentació, mig-catalana o llatinitzada, des del S. x: «ipsa terra, culta et erema, ad ipsa *chosta*, affrontat --- subtu Olerdura --- in ipsa rocha ---», doc. de 978 (*Cart. St. Cugat* I, p. 104); Balari (*Orig.*, 75, i *DBal.*) i Bast.-Bass. (698-9) en recullen exs. de 941, 961, 979, 988 i bastants del S. XII. «*Costa*, ço és muntada o baxada: *clivus*», «una *costeta* o pujadeta: *clivulus*», OPou (*ThPu.*, 53, 54). En els Pirineus pot arribar a aplicar-se a llocs molt pendents de les muntanyes: *costa espadada* equivalent de 'pala de muntanya', Farrera de Pallars (1933), *Costabona*, *Costa Cabrolera*, muntanyes rostes de les serres de Camprodon i de Cadí, etc.; «alius campus est la *costaza* de la Padul de la Val et affrontat ex una parte in ipsa pallude ---» en un doc. aragonès de 1253 (*Cart. de Fanlo*, p. 142).

I és molt freqüent en la *Crònica* de Jaume I, on ja no és sempre el costat pendent d'una muntanya sinó també un mer pendent: «pujam la *costa*, fo a un puget que s feya en la *costa* de Morela, e meteren-li puys nom *Pug del Rey*», «d'aygua éls n'han prou en la *costa* del castell, de una font de una part ves tramuntana», «nostres azembles eren hujades per la calor que feya, e albergam a un riu qui era là-jus, al peu de la *costa*» (Ag., pp. 182, 35, 150).

Potser no fou gaire posterior, com a nom de la ribera de la mar, si bé a penes se'n troben il·lustracions